

Lluís Maria Xirinacs Damians

PLANTADA A LA PLAÇA DE SANT JAUME

ABRIL - MAIG 2000

ABRIL 2000

Dissabte, 1 abril 2000

Bon dia amb molt de sol. El matí, Enric Bellprat, antic català de Suïssa i ,ara, bon veí del barri del Call, ens obsequia amb una cadira ja que la dels veïns se l'havien endut. Tornem a tenir dues cadires: la de la Generalitat i la del poble.

Com cada dissabte, reunió del Secretariat provisional. Treballen el Programa de presentació de Grups de suport, la preparació de la reunió general de Girona del dia 9 i altres coses.

Jesús Artiola voldria dedicar-se a ensenyar "ensenyadors".

Iniciat el Grup de Suport de l'Alt Empordà.

Ja fa tres mesos que estic "plantat". A les 6 de la tarda la coral L'Aixa d'Arenys de Mar ve a fer una cantada gratuïta i generosa per celebrar-ho. Ho ha anunciat la premsa. He escrit un article titulat "El deure de la independència i la fal·làcia del referèndum d'autodeterminació". Antoni Gutiérrez Díaz em duu un Butlletí dels catalans de Marsella amb el meu Manifest. Jesús, el germà de Lluís Montserrat Sangrà, em regala el *Diari de la guerra d'un soldat de Fondarella*, del seu pare Lluís Montserrat Morera.

Amb el cor L'Aixa ve l'amiga Laura Fuster, metgessa i cantaire, amb el seu marit Agapit Borràs, aparellador i escultor original de Mataró.

El vespre, ve Rosa Carrió, professora de biologia a la Universitat i companya meva d'estudis i de comunitat cristiana, amb l'Almató, el seu marit.

Diumenge, 2 abril 2000

Avui el dia és fred, ennuvolat, ventós. A la primera part de la sessió de poesia, en la que hi ha una cinquantena d'assistents, intervenen diverses persones amb poesies pròpies; és una meravella la poesia d'Alícia Tello, "La Maria". És seva o és la de Martí i Pol? A la segona part tenim com a poeta del dia Jordi Pere Cerdà, del Rosselló. Em regalen una novel·la seva. Parlo de l'atenció que cal tenir als territoris extrems dels Països Catalans.

Jordi Figuerola, de Reus, m'alegra amb la notícia de la superació de vells antagonismes entre lluitadors de la comarca. M'avisa que Josep Maria Gort està fent bona feina i que només pateix una mica de clandestinitis.

Amb els que vénen a passar l'estona sovint s'està formant com una mena de família: s'ajuden uns a altres, es deixen coses... Victòria Benaget fa poesies, Maria Teresa Sánchez avui ha estat amb mi 9 hores i 30 minuts, Manuel García ens proporciona bona fruita i mel.

Dilluns, 3 abril 2000

Em visita Paco Candel.

Tinc un disgust, ja que els castellanoparlants que s'esforcen en parlar el català se senten rebutjats. Excessos dels independentistes.

Hi ha una manifestació monstruosa dels guardes forestals. Una hora i mitja al matí i una hora i mitja a la tarda sense parar de tirar petards, bengales i terribles trons; em pertorben el cor fins al vespre, a part de que la pólvora, a mi, m'ataca els ulls. A més a més hi ha l'agressió de pedretes de guix dels trons, molt perilloses, per tota la Plaça. Finalment, a l'últim moment, encenen una foguera.

La causa de la manifestació és la picabaralla que els afecta entre els consellers Puig (conseller de Medi Ambient) i Parés (conseller d'interior).

Recomano a Jordi García Jané que llegeixi un antic text de l'Assemblea de Catalunya titulat "Pel camí de l'Assemblea" perquè ajudi a conduir el pas dels nostres Grups de suport cap a les nostres Assemblees.

Dimarts, 4 abril 2000

Barrufet d'Aarau (Suïsa) amb un company d'Estrasburg em vénen a veure. Metges interins amb bates blanques han jugat un partit de futbol a la plaça per recolzar lúdicament les seves reivindicacions contra metges interins amb bates verdes i protestar sobre un dels aspectes de la nostra sanitat oficial.

M'he absentat a migdia per anar a l'oculista Dr. Chiquillo. Ell ha trigat una hora en arribar.

Sopar d'estil medieval, però amb queviures molt bons i de qualitat, a casa de l'Edelmira, filla d'un dels conxorxats en l'atemptat del Garraf, que es va haver d'exiliar.

Damià Escuder: parla d'ordre religiós o "militar", que ell anomena els "templaris assemblearis" dels Països Catalans per protegir la independència de les assemblees, això és, posar ordre com van fer els benedictins en terres conquerides als àrabs o els templers medievals. També l'Abat Oliva, durant el primer mil·lenni, fundà xarxes de monestirs, ara des de La Plana, ¿s'origina un neomonaquisme seglar ordenat i ordenador? En parlo amb Carles Riera i la Imma Vives de la Plana.

En Lluís Busquets publica un article a "La Comarca d'Olot" titulat *Xirinacs, tres mesos*.

Dimecres, 5 abril 2000

A migdia caminava amb Maria Teresa Rovira i se m'acosta el regidor Ernest Maragall. Em diu: "La teva carta obtindrà resposta". Es refereix, penso, a la carta meva adreçada a ell el 18 de març, després de la nostra entrevista. Em quedo esguardant-lo tot esperant alguna precisió més. I afegeix: "En sentit positiu, segons allò que tu demanes". Li faig: "Aquesta és una petita gran notícia". I marxa. Jo demanava els sis bancs públics arranats als sis finestrals a la façana de l'Ajuntament. Espero haver-ho entès bé. Anem al bar "Haití" i convido a vermut tot d'amics. S'escampa la nova. És en veritat una petita gran nova. S'enceta, a la fi, la cosa pública? Aquesta cosa de moment només són bancs. És una gran satisfacció, qui sap si inici d'altres grans fets. Esperem.

(Ara sé que no era el que em pensava. El regidor es referia a la demanda que havia fet Editorial Proa per poder presentar a la Plaça, amb tarima i megafonia de l'Ajuntament, el llibre *Plantem-nos!* La plaça es va quedar, doncs, sense bancs.)

Dijous, 6 abril 2000

Esclata l'escàndol de l'acusació contra les autoritats universitàries de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona pel fet d'aplicar el reglament del desplegament del català segons la Llei de Normalització Lingüística.

Els nens de deu anys d'una escola del Guinardó, amb les seves mestres al capdavant, m'entrevisten al mig de la Plaça. Ells també fan assemblees. En parlem.

El Síndic de Greuges respon negativament a la nostra reclamació de bancs públics a la Plaça. Argument ridícul.

Article *Àgores*, de Paco Candel, sobre el tema dels bancs públics a la Plaça. Ja han sortit els primers exemplars impresos del llibre que vam fer amb el Busquets, *Plantem-nos! Temes vius i pendents per al tombant de mil·lenni*. Avui me n'ha dut, de part dels editors de Proa, dos exemplars. El primer que hem fet ha estat dedicar-ne un al Sr. Pujol, President de la Generalitat, a quatre mans. Li hem posat, més o menys —i ha estat idea seva— que volíem que fos el primer a tenir *Plantem-nos!*, encara amb olor de tinta fresca, esperant que “treballés pel futur de Catalunya i no per una simple estabilitat política dels propers quatre anys”. Jo mateix l'he deixat al caporal dels Mosos d'Esquadra de la porta de Palau.

A les 8 del vespre hi ha una presentació del Grup de Suport d'Hostafrancs-La Bordeta-Sants-Montjuïc, que em sembla que correspon al districte tercer de Barcelona.

Divendres, 7 abril 2000

Sol i fred. Ve Jaume Chalamanch amb molts exemplars del seu llibre *Dotze hores*, que recull els 21 poemes que em feu el mes de gener durant el dejuni que va fer amb solidaritat amb mi. El Pròleg és de Jordi Maluquer. Me'n dedica un. Encarrega Damià Escuder de la venda d'exemplars al preu de 700 pts, dues-centes de les quals queden per a la Campanya. Hi ha un poema que em dedicà quan em vaig presentar a Senador l'any 1977.

Apareixen entrevistes que m'han fet a revistes de Sant Just Desvern i Molins de Rei. Tothom s'exclama del fet que la Diada de les Forces Armades es programi per fer-la a Barcelona el 27 de maig sense el vist-i-plau de Pujol.

Noies i nois del casal “Despertaferro” de Reus em regalen un anorac amb un mapa i els PPCC brodats.

Em saluden catalans dels casals de l'estranger pertanyents a Suïssa, Estrasburg, San Francisco, Melbourne, Sidney, etc.

Ve Lluís Busquets, que juntament amb Chalamanch, preparen la presentació del seu i nostre llibre. M'explica que Enric Casasses —segons alguns, el millor poeta del país— ha acceptat presentar el llibre de Chalamanch. L'editorial vol fer una roda de premsa el matí del dia 12 i la presentació a la tarda del 13 a la mateixa Plaça.

Dissabte, 8 abril, 2000

Sense sol, molt vent i molt fred.

L'anunci d'Ernest Maragall sobre la possibilitat de bancs públics (que ara ja sé que és erroni de part meva) no produeix cap efecte pràctic.

Josep Espunyes de Pere Mola, poeta i antropòleg de l'alt Urgell, em ve a veure. Fou poeta nostre en la trobada de poesia del segon diumenge. Home entranyable i savi, l'acaben de premiar per la seva obra, però el premi encara no és públic.

Ahir, Jordi Garcia i Jané em portà intervencions impreses d'un debat obert en la pàgina web "d'Il·lacrua" sobre la nostra campanya perquè les contesti. N'hi ha a favor i en contra.

Un veí xilè pintoresc em regala la novel·la *Gent del Sud*, de Concepció G. Maluquer. Diferents assistents m'expliquen la presentació del Grup de suport del barri de Sants, que va tenir lloc el dijous i a la qual van assistir-hi una vuitantena de persones. Em comuniquen que en Barrufet d'Aaran, de Suïssa, ens ha fet una aportació econòmica.

Ja hi ha preocupació pel processament del rector de la universitat Rovira i Virgili i per la celebració a Barcelona, el 27 de maig, del Dia de les forces armades.

Aquesta nit fa 100 dies de l'inici de la meva plantada a la Plaça de Sant Jaume.

Finalment em diuen que l'Ajuntament ha proposat que fem les dues presentacions que teníem pensades a la Plaça (roda de premsa i presentació) el dia 12 i no el 13. Això canvia tot el que teníem preparat, a més de les targetes d'invitació. En Lluís li ho havia demanat al Sr. Porter Moix, com a Rector de la Universitat Catalana d'Estiu, i al poeta Enric Casassas. En el Secretariat no va agradar el nom de Toni Soler i, en canvi, sí el de Ramon Barnils. Ara caldrà dir-li-ho a corre-cuita, vist que la Isabel-Clara Simó, la persona que teníem pensada, ha dit a en Lluís que el dia 13 seria fora de Catalunya.

Diumenge, 9 abril, 2000

Avui hi ha hagut una reunió a Girona dels grups de suport del Principat de Catalunya, en la qual s'hi han trobat prop de 100 assistents.

La Mesa nacional ha nomenat una permanent per grans regions. Jesús Artiola s'encarrega de les comarques gironines i de la Catalunya del Nord; Aleix Cardona, d'Osona, Ripollès i Solsona; Enric Fontanals, de les comarques metropolitanes; Josep Maria Gort, de les comarques tarragonines, de l'Ebre i de Castelló; finalment, Aureli Castelló, de les comarques de València i Alacant.

Havent dinat, ha vingut en Busquets amb una colla de cartes amb adreces posades per dedicar el llibre. Demanarà als editors d'adjuntar-les a un exemplar i enviar-lo. N'hem dedicat ben bé una vintena, a gent tan diferent com el conseller Macias, que més d'una vegada, quan ha arribat a Palau, m'ha desitjat sort, el poeta Miquel Martí i Pol, en Lluís Llach o al Salvador Panikkar.

En Lluís em diu que ha llegit tot seguit el llibre de poemes *Dotze hores* del Chalamanch i que li ha agradat molt. "Truca'l i digues-li-ho". "Ja ho he intentat fer, però no l'he trobat. Ho provaré a la nit". També em diu que per no sé quin treball ha llegit Torras i Bages: "Ho saps que parla de comunitats troncales com tu, amb un altre nom?" "No, però intuïtivament, no em fa estrany. Estudia-ho!" "El que passa és que ell posa per damunt de tot la superestructura eclesiàstica..." "Home, no demanis peres a l'om."

Dilluns, 10 abril 2000

Pràcticament tot el dia ha estat plovisquejant. I això m'ha obligat a romandre arrecerat sota un balcó, sense poder-me moure. El vent s'ha encarrugat d'introduir el fred per tots els racons del meu cos. El resultat, una fredor com cap altre dia.

Al vespre ha vingut l'Angela Volpini de Novacana (Llombardia), amb d'altres italians, i el pare Marcel, ermità del Lluçanès amb catalans de la seva comunitat. El fred ha fet que els rebés amb poc bon humor. Amb ells i altres he sopat a "La Rosca", de l'Albert. Prometen portar el Manifest a la Unió Europea de Brussel·les.

Dimarts, 11 abril 2000

Cinc hores a peu dret perquè ha plogut incessantment i sense recolzar-me enlloc: sota la vela de la xocolateria Santa Clara —única vela desplegada en tota la Plaça— es plena de pissarres amb menús.

A la tarda, a primera hora, finalment, sol.

Al vespre ha tornat la pluja.

De l'empresa "Troc-Informàtica", del Fèlix Simón de Vilafranca, arriba un rapport extensíssim sobre les consultes fetes a la nostra pàgina Web.

A les nou de la nit surto acompanyat en direcció a "Via, fora!/ Espai Mallorca" del carrer del Carme, 55. Allí m'espera una multitud. Local ben preparat. Es tracta d'atorgar els primers premis de la revista "Illacrua". El primer me l'atorguen a mi; me'l lliura Paco Candel, que es guanya el públic amb les seves anècdotes. Després, responc jo. El segon, i aquest sí que té mèrit, s'atorga al grup que organitzà el referèndum per la condonació espanyola del deute públic internacional. El lliura Lluís Llach, que també diu unes paraules. Píscolabis finals. Els premis consistien en unes escultures molt belles d'un mallorquí. Encara que alguns amics m'estiren, marxo a reposar tot seguit.

Dimecres, 12 abril 2000

Fa dies vaig rebre una carta d'un amic de Reus, Artur Martí, des de l'Índia, adreçada a la Plaça de Sant Jaume; avui ha vingut ell en persona i m'ha opbsequiat amb un *tupí* blanc, com els que duia Gandhi, adquirit a Porbandar (Guyarat), lloc de naixença del *mahatma*.

A migdia han vingut força més periodistes del que em pensava a la roda de premsa que hem celebrat a la Plaça per presentar el llibre de Jaume Chalamanch, *Dotze hores*, i el nostre *Plantem-nos. Temes vius i pendents per al final de mil·lenni*. Representants de les agències EFE, Europa-Press i dels diaris "El País", "El Punt", "Avui"... L'Ajuntament, a la fi, ens ha proporcionat taula, cobretaula vellutada, tarima, cadires i servei de micros i altaveus. Tanmateix en Cònsul, des de l'editorial, explica que va haver de fer una gestió a mena d'ultimatum: o em diuen alguna cosa o ho demano a la Generalitat. TV2 ha enregistrat (però no TV3 ni TVB). El fotògraf de l'"Avui" ens ha fet fotos. L'Isidor Cònsul, com a editor, ha estat molt bé i ha simplificat el treball que hem fet als periodistes dient que en Lluís ha fet un treball analític i jo sintètic. Em temo que la

caricatura sortirà a tot arreu; procuro dir que el treball d'en Lluís també és interpretatiu i, com havíem quedat amb ell, oferir als periodistes possibilitats de tocar temes als mitjans tots dos. Quant a les preguntes dels representants dels mitjans, Déu n'hi do...

A la tarda, a dos quarts de vuit, hem fet la presentació juntament amb el llibre del Chalamanch. Hi havia unes 60 cadires plenes (la tarima, les taules, el servei de megafonia, etc., també ens els deixa l'Ajuntament) i s'ha fet un redol de gent que ha aguantat tota l'estona. Algú ha calculat unes dues-centes persones, sense comptar els passavolants. Abans de començar, l'Enric Casassas ha dit al Lluís que la poesia d'en Jaume es "d'alt voltatge. Ja voldria Blake haver fet una cosa així..."

En Ramon Barnils ha dit que no li agradava el títol, que no li agradava que ens féssim autculpables dels mals dels "negrets", però que el llibre era revolucionari i utòpic perquè fins i tot teníem la gosadia de presentar-hi bancs ètics i diner conscient. (En Terricabras ho diu millor en el pròleg.). En Lluís, entenent que el públic podia pensar que en comptes d'una lloança en Barnils havia fet una crítica, ha parlat per al públic, ha dit que li encantava que Barnils fes de Barnils i, reinterpretant-lo com ha volgut, ha procurat capgirar el que havia dit tot insistint en la diferència entre països desenvolupats i no desenvolupats. En Casassas s'ha sentit honorat de ser on era, ha dit que Chalamanch no era pas el primer cop que escrivia, però li ha costat dir el que volia dir. Els altres hem fet el paperot que ens tocava i la filla d'en Jaume, la Mireia Chalamanch, ha recitat admirablement bé tres poemes del seu pare. Tothom llagrimreja. Mentrestant els editors han venut tots els llibres que havien dut i que eren una quarantena. Conec l'Enric Fontanals, del Grup de suport de Barcelona...

Dijous, 13 abril 2000

Ressò a "El País" i a l'"Avui" dels actes d'ahir.

Classe universitària a la Plaça organitzada pel BEI (Bloc d'Estudiants Independentistes) a càrrec de Miquel Porter i Moix. Tot i tractar-se del rector de la Universitat de Prada, l'Ajuntament avui ens nega el servei de megafonia i cadires. La Campanya compra o lloga megafonia i l'Imma de La Plana baixa cadires en una camioneta des d'allà. Èxit de públic general i d'estudiants universitaris. Tres quarts d'hora d'exposició brillant per part del Dr. Porter i Moix i una hora de debat amb gran llibertat d'expressió incitada pel professor.

Relacions elegants amb una manifestació simultània d'empleats municipals.

Adhesió d'Arcadi Puig.

Article a "L'Informador" de Martorell.

Vicenta Alcover m'entrega una bella tarja del seu 70è aniversari amb un vers de Miquel Martí i Pol.

Article al diari "Balears" de Sebastià Frau i Gayà.

A Montserrat Rubirola li han negat per tercera vegada la col·locació de bancs públics a la Plaça que demanava insistentment mitjançant instàncies i signatures. Es lliura al Parlament de Catalunya la demanda de bancs públics a la Plaça, refusada per l'Ajuntament i pel Síndic de Greuges.

Després de l'hora de dinar s'ha presentat en Lluís. "Com et trobes?" "Bé, gràcies." "Bé, bé?" "Què vols dir?" "Si et sents molt cansat..." "Ja saps que d'ençà que tinc la cadira, no... Per què?" "La Televisió de Girona ens convida a un dels seus programes estrella,

‘Parlem-ne’ per parlar del llibre. Ho han trucat a l’editorial. Estan disposats a esperar-te amb un taxi aquí, a les 9 del vespre, i dur-nos allà volant. El programa comença a dos quarts d’onze...” “Digue’ls que sí. Em faré fer un entrepà en algun bar d’aquí a la plaça mateix i et passem a buscar...” “No, no: per no perdre temps ja vindré aquí. Jo he d’anar a donar classes i tampoc no hauré sopat... Ja ens aturarem a alguna parada de l’autopista a fer una queixalada. D’acord?” “D’acord!”

Ho hem fet així, però no li he fet cas: volia que em fessin una truita i que mengés bé. Sap que no dino. Però el taxista té por d’arribar tard i comprem un entrepà amb una llauna de cervesa i ens ho cruspim al cotxe. Arribats a Girona, el moderador i presentador del debat, Josep M. Pasqual ens tracta la mar de bé. En el col·loqui trobem Josep Rahola, exsenador (ho va ser del 79 al 86 i m’atribueix una cosa que em fa molta por: ser una mena de veu del poble, -quan avui mateix he demanat a la gent de la plaça que es desxirinaqués) i Josep M. Serrano, un ciutadà que es diu republicà i militant d’ERC. Demà és 14 d’abril i també parlarem de la proclamació de la República per Macià. L’estrella del programa, tanmateix, és el nostre llibre. El conductor demana al regidor que ara i adés el vagi enfocant. Quan em demanen quins temes destacaria en Lluís, bon company d’equip, fa: “Em permet que n’expliciti jo dos?” El locutor li diu que sí i em demana que expliqui el concepte de diner transparent i el de comunitat troncal. Ho faig deixant les costes justes al punt d’enllaminir un espectador amb ganes de llegir. Això suposa que hi hagi trucades externes, alguna amb força cites científiques i erudites, d’autors que conec: Sabaté Pi, Illia Prygogine... Procuo respondre-ho tot. De tota manera tinc la sensació que el programa ha girat un xic massa entorn de la meva persona...

Sortim de retorn cap a Barcelona a quarts d’una. En Lluís em diu que he estat molt lúcida i que un dels autors esmentat, justament Prygogine, no el coneixia. “No et pensis, és un científic del segle XX, no pas del XXI”. “I això que vol dir?” “Els científics antiquats són els que no tenen en compte el quàntum de Plank.” “Me l’han explicat força vegades, però sempre m’he quedat dubtant si l’havia entès.” “Em deixes que te l’expliqui?” “I tant!” Li ho dic i no s’ho creu que em fa un favor a mi. Altrament escolta d’una manera tan àvida, és tan intuïtiu, t’adones amb les preguntes que et fa que et segueix tan bé, que no tinc millor estímulo. Sempre passa: quan tens un interlocutor despert al qual expliques un concepte un xic complex, la seva manera d’escoltar t’esperona... “Aleshores, si això ho apliquem a l’espai, uf!, explicarem fins i tot miracles, travessaments de parets i jo què sé què...” Ho ha entès, és clar. Total: que arribem a Barcelona i el taxista, que ha escoltat i no ha posat ni la ràdio, fa baix-baixet, molt educadament: “Perdonin que els destorbi: és molt interessant el que diuen, jo mateix els he anat escoltant, però... per on volen que passi?” Li indiquem adreces i el lloc per on passar.

Són vora les dues. Faig xanxa: “Demà tu et deus alçar abans que jo...” “Cap a les set. Tinc classe a les vuit”. “Veus? Jo podré començar la feina a la Plaça una hora més tard...” És mentida, perquè abans m’he de procurar els queviures per a la nit, vetllar la roba... Quan s’acomiada em dona la mà. “Saps? Avui, a l’escola, cobrant, ha vingut la Isabel-Clara Simó a fer la xerrada de Sant Jordi i a repartir els premis del concurs literari... No era pas fora de Catalunya.” “I quina cara ha posat?” “Ella i el seu marit es volien fondre. Li he donat un llibre i m’ha assegurat que en parlaria a la columna del diari.” “Ens ho deu per dir mentides.” “Potser millor. Les coses, ahir i avui, han sortit prou bé. Però ara fes el favor d’anar-te’n a dormir.” “Tinc el petitó amb bronquitis. Aniré a Olot per Rams i no em veuràs fins al dia de Pasqua. Recorda’t de portar un boli

per signar llibres a la Plaça.” “Si no et veig fins per Sant Jordi, fantàstic! Voldrà dir que ets conscient de tenir una família 1”. Amb en Lluís ens podem tractar així.

Divendres, 14 abril 2000 (Aniversari de la proclamació de la República)

Molta son i molt cansament d'ahir nit. Tot el dia baix de to. Tres nenes de dotze anys em pregunten: “És vostè l'home de la Independència? Ens han dit que a la Plaça n'hi ha un!” (Com si fos l'home del sac, jo?). Els ho explico. Creien que em passava la nit aquí i fins i tot que hi dormia.

Discussions a la Plaça. I trifulques per qüestions entre persones. Molta gent que ve a la Plaça es molt amable i comprensiva; d'altra és capaç d'embolicar moltes troques, conspirar o fer-ho veure, i fa sortir xispes i tensions de qualsevol cosa. Arriben maledicències, crítiques, desconfiances i desqualificacions dels uns i altres, cosa que a mi em posa negre. Exercito la paciència a fons. Massa?

A les 8 recital de poesia patriòtica “Companya Toc d'Art” en commemoració del 69è aniversari de la República Catalana, organitzat per ERC.

A les deu encara no ha acabat el recital i tinc dolors molts forts al baix ventre. A la nit em trobo fatal. He de trucar al metge, al pobre Joan Parés, que a mitja nit m'acompanya a Urgències al Clínic. Sembla que és un còlic renal. A mesura que passa el temps, se m'apaivaga el dolor i retorno a casa.

Dissabte, 15 abril 2000

Vaig a la Plaça a les dotze. Joan Parés hi és des de les nou. Em dóna consells mèdics. El grup d'habituals també hi és. Ha passat gent i no m'ha torbat, em diuen.

Arriba el matrimoni Gonçal Castelló-Elisabet Orri. S'està molta estona fent-me companyia, tot recordant vells temps bells. Jo romanc assegut a l'ombra.

Alguns acompanyants són molt delicats; d'altres, molt invasius. Em torno a trobar molt malament. A les dues em retiro acompanyat per Maria Sanjosé. Dino unes bledes i una camamilla. Passo al llit la resta del dia. Em sap un greu terrible abandonar així la Plaça. Mentrestant sé que al Vallès Occidental es constituïa el Grup de Suport a les 6 de la tarda, al Centre Cívic Sant Oleguer, carrer Sol i Pedrís, 93 de Sabadell. No hi acudeix ningú de la Secretaria de Rocafort. Són uns 40 de Sabadell, Valldoreix, Sant Cugat, Rubí, Terrassa i Sant Quirze. Unes tres-centes adhesions. En surten responsables Miquel Lledó i Josep M. Lledó.

A la nit em visita Joan Parés. Em porta unes boletes homeopàtiques i, a més, em prenc la “Buscapina” receptada pel metge del Clínic.

Diumenge, 16 abril 2000 (Rams)

Torno a la Plaça a les 9 del matí. Passejo una hora i mitja. Vénen la Victòria i l'Enric. M'assec. Discutim de coses de la Plaça i de les batalletes internes dels grups. M'encenc. Tornen els dolors. Maria m'acompanya a casa. No seré a la Plaça a l'hora de les poesies. A casa m'estiro. Tot el dia al llit. El dolor es fan insuportables. Després he pres medicina homeopàtica. Joan Parés, el metge, vigila el procés. Al vespre sembla que es tracta d'una nova pedra a la bufeta de l'orina i potser també al ronyó.

Dilluns, 17 abril 2000

Matí al metge Peyrí d'Urologia. Vol una ecografia. Trigaran fins el dia 9 de maig. Cal preveure una visita amb el resultat per al dia 11. Paciència. També tinc malament, encara que fins ara no m'ha causat el dolor actual, el dit gros del peu, resultat d'unes botes que em van regalar i que escalfen molt, però que són un número més petites de les que necessito, perquè no n'hi havia del meu. Endreço una mica la casa. Porto la bugada a la bugaderia. Vaig a comprar al super i a la polleria de sota a casa. Escric unes pàgines sobre Bíblia. En anar-me'n a fer el llit, m'esclata un vell mal: pinçament de lumbar. Estic fet un "adefesi" i volia resistir 12 hores diàries a la Plaça fins que calgués! A la nit, la tortura de la baixada des del ronyó fins a la bufeta d'una tercera pedra. Tres hores de dolor.

Dimarts, 18 abril 2000

Telefono al meu metge Joan Parés. Insinua anar aquest vespre a la Clínica Puigvert. Mentrestant, intento connectar amb les meves fisioterapeutes que antany m'havien arranjat cervicals i lumbar. No responen. Deuen ser de vacances. Som en plena Setmana Santa. Faig repòs i certs exercicis per a la columna. El peu em torna a fer molt mal. La Secretaria de Coordinació ha inclòs a la nostra pàgina Web una nota: "Xirinacs es retira de la Plaça per prescripció facultativa. No és res greu, però li cal repòs." Jo volia tornar-hi demà. En Parés, tot i que molt respectuosament, em demana que reposi més: creu que les pedres encara són a dins.

Dimecres, 19 abril 2000

Vaig a veure el podòleg. Em rebrà demà. Em peso. En aquests tres mesos i mig he perdut 15 quilos. De 93 he baixat a 78. Ara que ja ha passat el mal punyent de les pedres al ronyó, emergeix una immensa feblesa general. Em falla el cor, potser degut a la “Buscapina”.

Em dedico al repòs.

A estones endreço casa, molt desordenada, després de força mesos de treball intel·lectual primer, i pràctic des de l’u de gener. Escric 1) unes meditacions bíbliques; 2) Divisió de les comunitats territorials; 3) escrits meus sobre Assemblees.

Sopar amb Chalamanch. Em renya, iogui com és, del meu abandó físic: 1) tres pedres; 2) lumbar; 3) peu; 4) cor.

Dijous, 20 abril 2000

Joan Parés em recomana espiar la “Buscapina”.

Vaig a Rocafort, a la “Fundació Randa”, i hi trobo treballant el meu secretari Romà. La nova permanent em demana que plegui de la meva “plantada” de forma definitiva l’11 de setembre del 2000. (A mi, quan vaig començar, em passava pel cap que hi hauria d’estar un parell d’anys.) No he donat cap resposta: dependrà del desenvolupament de la campanya “Jo també em planto!” i, òbviament, de la meva salut.

En Carles Riera veu que primer hi ha d’haver “Grups de suport”, després pre-assemblees i, finalment, Assemblees.

Demano al meu secretari Romà Bayarri que assisteixi a les permanents.

Ahir, Jesús Artiola i Martí Adroher, del Secretariat, van tornar les dues cadires de la plaça als seus respectius amos.

M’arriben veus de que molta gent que em feia companyia a la Plaça ara m’hi relleva i que vol continuar així; ara bé, m’adono que des del Secretariat això no ho veuen gens clar. M’han dit que diuen a la gent que cadascú ha de fer la feina des del seu lloc i que aquell era el meu... La veritat és que no és ben bé així: aquell lloc era de tots els que volguessin plantar-se.

Vaig a veure el podòleg: em reconeix. Em cura molt bé. Espero amb quatre o cinc dies recuperar el dit del peu que tinc destrossat i, la veritat, em feia molt de mal.

A Reus s’editen milers de fulletons amb el títol “Plantem-nos! Cap a l’Assemblea dels Països Catalans. Lluís M. Xirinacs, un testimoni”. El text és de l’altre Lluís, que fa molt temps que diu que s’ha de donar als joves una meva biografia resumida.

Divendres, 21 abril 2000

Pedres de ronyó. He deixat la “Buscapina”. Han cessat els dolors. No sé on són les tres pedres. S’han desfet? Són encara a la bufeta de l’orina? El dit del peu encara segueix inflammat. El pinçament de les lumbar ha cedit força: pràcticament no em fa mal.

Reposo molt. Em segueixen telefonant persones sens fi ni compte. (Hi ha qui m’ha ofert fins i tot armes!) No agafo el telèfon. S’acumulen les telefonades al contestador automàtic.

La mare, assabentada de la meva malaltia, s’entesta a venir-me a veure. La telefono. Li prometo que l’aniré a veure diumenge.

Dissabte, 22 abril 2000

Surt al diari “Avui” la meva retirada provisional de la Plaça per prescripció facultativa. Passejo per la ciutat per mirar d’agafar una mica de to muscular després de tants dies de repòs.

El metge Joan Parés em porta “Aurum”, unes boletes homeopàtiques; em detecta bradicardia i pressió baixa (6-10; el normal en mi, tot i que ja és prou baixa per a la meva edat, és 8-12).

Des que ha cessat el dolor de les pedres ha aparegut una acusada feblesa. El cor tampoc no em tira gaire tot i que no deixo de prendre les corresponents píndoles de “Rytmonorm”; pot ser degut a un cert desapropiament de la medicació per una certa diarrea. Potser la “Buscapina” és vasodilatadora i afavoreix la pressió.

Diumenge, 23 abril 2000 (Pasqua-Sant Jordi)

Al matí no tinc humor per a res i sé que en Lluís i en Jaume em deuen esperar a la parada de Proa.

A la tarda vaig a veure la mare.

Trobo la veu del Lluís al contestador: «Sé que no t’he de trucar. Ja m’han dit que la informació sobre el teu estat havia de passar per en Romà o en Joan. Ahir vaig parlar amb tots dos, però avui no em puc estar de desitjar-te bona Pasqua i que et milloris! Només donar-te noves i explicar-te la jornada d’avui. Durat la Setmana Santa han parlat del nostre llibre ‘El Punt’, ‘Diari de Girona’ i ‘TV’...

»Ahir en Joan em va dir que si et trobava mig bé et donaria permís per venir a la Plaça una estona. El cor em deia que potser vindries i en Chalamanch també ha vingut. Suposo, doncs, que t’has trobat malament, si no t’has acostat. He signat pocs llibres, però molta gent demanava per tu. S’han llegit les poesies com cada diumenge. Hi ha una petita discussió entre els teus: hi ha gent que vol substituir-te a la plaça en una mea de relleu i, des del Secretariat de la Campanya, sembla que més aviat són partidaris que no ho facin, que aquell és el teu lloc, i que cal de treballar cadascú des del seu. Però tinc por que no es malmeti un cert esperit que s’havia creat al teu entorn...

»A l’hora de dinar els editors m’han convidat a fer-ho amb d’altres escriptors que ja coneixia —Coca, Emili Teixidor, Cabré...— i d’altres que no (l’Alexandre, l’autor de *Jo no sóc espanyol!*), a l’Hotel Calderón. S’ha parlat de capelletes i de

batalletes que a mi em fan molt fàstic, sobretot contra la gent del teatre Nacional de Catalunya. (Al matí, la Isabel-Clara Simó ja m'ha dit que havia fet l'article sobre el nostre llibre, però m'ha subratllat: "L'he fet per vosaltres, no pas pels editors!" L'Alzueta també m'ha insinuat que li havia d'haver dut el nostre llibre a ell). A la tarda a les 6, m'ha tocat anar a signar a Proa, on hi havia una unitat mòbil de "Catalunya Cultura", que anava entrevistant a tots els autors presents... La veritat és que el que signava molt era l'Emili, premi Sant Jordi, i no els altres. Quan ha arribat Jordi Pujol, els mitjans han anat de cul per ell i s'han oblidat dels autors... En Castillo m'ha assegurat que quan estiguessis bo ens faria alguna cosa a l'"Avui"... Eren quarts de vuit i tenia ganes de veure el nen, de manera que he deixat la gent en el seu bull i me n'he anat cap a casa...

»Espero que aquesta petita crònica de la Diada a la qual havies d'haver participat almenys et distregui una mica. Millora't que ens tocarà fer algunes presentacions!»
Al vespre he sopat amb uns amics.

Dilluns, 24 (Dilluns de Pasqua)

Segueix el meu estat de feblesa i em veig obligat a continuar fent repòs. No tinc esma de fer res..

Damunt la taula tinc tres feines que m'atrauen, però no les faig.

Dimarts 25

Avui he començat a notar un cert augment de forces. El cos ja no gemega tant. Però potser és degut al fet que avui no he vist a ningú. Soledat completa. Avui tampoc no ha telefonat una persona que cada dia ho feia de tres a set vegades. Per què seré tan al·lèrgic als altres?

Dimecres, 26

Des de la meva infància he estat terriblement vulnerable davant qualsevol conflicte humà. No puc sofrir els conflictes entre persones. Aquests dies només de pensar-hi se m'alenteix el cor i em baixa la tensió sanguínia. L'estada a la Plaça ha aguditzat aquesta síndrome. Avui ho he meditat: de tota aquesta acció cal que en surti un graó meu més de creixement personal. He d'aprendre a restar serè al bell mig dels conflictes i a dir allò que penso tot i que sigui conflictiu quan ho penso i sense enfadar-me.

Parés em segueix la vigilància de la tensió i el pols. Milloro. Avui, tensió 8-11,50; 60 pulsacions.

Dijous, 27 abril 2000

Una de les causes principals del gran cansament que sento és la distància entre la ideologia dominant il·lustrada, modernitzada (racionalisme, etc.) i la que cal per tirar endavant la meua proposta que, a més a més de les innovacions positives de la Il·lustració, recull i integra les bondats dels sistemes anteriors perdudes amb la Revolució liberal. Això requereix un esforç pedagògic superior a les meues capacitats.

Em veig amb Romà Bayarri a “Randa”. Comentem que fins i tot l’Estudi General de Randa, des de l’origen centrat en aquesta revisió d’aquest paradigma de la modernitat no ha complert els seus objectius i en els seus cursos encara ens mantenim presoners del paradigma antic, acríticament.

Ha trucat en Lluís. Em diu que em té preparats retalls, com havíem acordat, perquè pugui fer articles (ell diu que com la carta que vaig fer al Clos, n’he de fer d’altres començant per “una a Bill Gates i acabant per una altra a la persona més senzilla que vulguis”: em buscarà material). També em dona una bona notícia (al “Diari de Girona” començaran a publicar articles meus ben aviat) i m’explica el “dije-diego” de l’Ajuntament d’Olot. També em diu que té una proposta a fer-me.

El truco. Li regracio tot el que fa i li demano la proposta. Posa veu seriosa. No és seva, sinó dels editors: «Objectivament em demanen si tu, abans de re-plantar-te, estaries disposat a fer algunes presentacions del llibre.» Faig *ambages*, perquè la proposta és temptadora i no em veig encara amb prou forces de re-plantar-me, com diu ell. “Així que m’he de «re-plantar»?” “Bé, això és el que molts esperen i d’altres temem...” Li miro d’explicar tan bé com sé, perquè entenc que és interessant promocionar el llibre, que no estaria bé, aparèixer en algun lloc i no aparèixer a la Plaça.

«No t’hi miris tant en com em dius les coses. La resposta ja la suposava», fa.

Divendres, 28 abril 2000

Vaig a recollir el títol de doctor a la Universitat, perquè no hi havia pogut anar fins avui.

Em passo el dia a “Randa” fent fitxes de les comunitats territorials possibles dels Països Catalans. El Secretari de la campanya, Martí Adroher és de vacances.

Vénen a parar a mi alguns consultants.

Constato la feblesa del meu cor.

Chalamanch vol veure’m. Ha redactat un text sobre compromís col·lectiu.

Tensió 8-11,75; 60 pulsacions.

M’inviten a dinar la família de Manuel García i Carmina Salinas; també hi és el seu fill Efrem, que està estudiant piano a París. A la sobretaula ens obsequia amb un concert de Debussy i Ravel.

Dissabte, 29 abril 2000

“Diari de Giorna” publica un article meu: “Als partits polítics”.

A les 20,30 Saixa i Núria han convocat cents de vells amics de la Vicenta per celebrar el seu 70è aniversari. Estona de grans emocions. Retrobament amb moltes persones no tractades des de feia molt de temps. Grau d’assistència impressionant, cadascú amb una pàgina escrita. Jo li porto la pàgina del 22 d’abril de 1975 d’“Entro en el gran buit”. Tothom em saluda tocat del cor per la meva acció.

Diumenge, 30 abril 2000

Tot el matí el destinem, Chalamanch i jo a discutir i esmenar el seu document-convocatòria de compromís per dedicar-nos a la Campanya. Triem els que s’han de convocar. Faig fitxes de comunitats territorials.

ESTIMAT POBLE MEU

El dia vint-i-quatre de maig, en roda de premsa a la mateixa plaça de St. Jaume de Barcelona, vaig fer pública la meva decisió d'abandonar la meva estada continuada a la Plaça per les raons que a continuació esmento.

“Havia fet un pacte amb el meu poble. Des de l'1 de gener fins al 14 d'abril de l'any 2000, 105 dies ininterromputs, festius inclosos, dotze hores diàries de les més inclements de l'any, he estat presoner voluntari a la Plaça de St. Jaume de Barcelona. M'he plantat amb la plena convicció de fer durar el meu testimoniatge fins que existís una vera Assemblea d'assemblees, ben articulada, forta i fornida, digna de representar, a tot efecte, la voluntat sobirana de les persones que viuen en els Països Catalans i per consegüent amb els requisits indispensables per generar el màxim grau d'independència.

“Tanmateix, el meu estat de salut s'ha manifestat molt més delicat del que jo creia. Les forces m'han fallat. M'he equivocat. He sobrevalorat les meves forces i, evidentment, la gesta no ha sortit tan rodona com desitjava. Després de la crisi nefrítica i la pèrdua de quinze quilos, qualsevol situació de tensió em posa a les portes de la fibril·lació auricular del meu cor malalt. Fins i tot la dosi màxima del medicament no millora substancialment la seva alarmant pèrdua de salut. Aquesta és, doncs, l'única raó per la qual m'he vist obligat a abandonar definitivament la meva plantada a la Plaça de St. Jaume. Queda palès que les circumstàncies m'obliguen a portar una vida molt més tranquil·la. El sentit comú també m'indica que haig de canviar la torxa de mà, i perseverar tanmateix fidel al pacte que he fet amb el meu poble, fins que el cos digui prou. Ara, però, em cal aprendre a no malbaratar energies i a no forçar límits extrems sense una raó suficient. Opto, doncs, per abandonar la meva estada a la Plaça.

“Sortosament, el balanç apareix positiu: L'acollida mediàtica del meu gest ha estat respectuosa i intel·ligent. El missatge, no gens fàcil ni usual, s'ha transmès prou fidelment. Gràcies! La recepció del missatge per part de la gent més socialment sensibilitzada, ha estat bona. Són molt nombrosos els qui s'han adherit de manera espontània individual i col·lectiva. S'han inscrit persones de totes les edats, condicions, dedicació i ubicació d'arreu dels PP.CC. Gràcies! La ràpida organització inicial dels grups de suport preparatoris de les assemblees ha estat eixamplada per la generosa col·laboració vinguda de diferents indrets dels PP.CC., especialment de grups socials, culturals i polítics ben diversos. Gràcies! S'ha aconseguit la constitució d'una Mesa nacional de grups de suport a l'Assemblea dels PP.CC., el 12 de febrer a la ciutat de Reus. Gràcies! S'ha procedit a l'elecció d'una Permanent de la Mesa nacional, el 9 de març, en la segona reunió de la Mesa, a la ciutat de Girona. Gràcies! Durant el mes de la meva crisi de salut, de mig abril a mig maig, el moviment ni s'ha aturat ni s'ha alentit, ans s'ha accelerat. Gràcies! Finalment, cal ben dir que tot plegat funciona molt millor del que cabia esperar.

“Està clar: convé que jo afluixi en el terreny més dur i que el moviment creixi lliure fins a vessar per damunt de la meva tossuderia puntual. Doncs, m'integro com un català més a les tasques bàsiques del moviment. No renuncio a res. El fet que em senti obligat

a abandonar la “Plaça”, només s’ha d’interpretar com si la salut em volgués estalviar una batalleta. Així mateix, no rectifico res del que demanava al meu poble en el manifest de l’1 de gener. L’acció del poble no s’atura. Continua endavant. Només passo a l’acció d’una manera diferent, en vistes a una millor eficàcia, d’acord amb les meves forces. Em reitero en la meva dedicació i el meu amor sincer a favor del desheretats de la nostra penosa societat, per damunt d’altres consideracions d’aspecte polític del missatge.

“La confiança de tantes persones obliga; i m’obliga a afirmar que estic segur que el primer acte d’independència exigeix alliberar-nos de la por i solidaritzar-nos. La primera independència és superar la dependència de la misèria humana en què ens volen fer caure. Les assemblees populars, a desgrat dels seus inconvenients, són l’única instància jurídica indicada per exercir plenament el deure de respectar-nos. Doncs, el deure de governar-nos. I, sobretot, insisteixo dient que l’assemblea és el lloc precís on es mesura i es dóna compte del nostre esperit creatiu, solidari, conciliador i lliure. A tots els visitants i acompanyants que se m’han acostat, o que ho han intentat, els demano que s’integrin als grups de suport i facin un exercici real d’amor envers la nostra Terra i la nostra gent, tot aportant les millores que calguin allà on cadascú se senti més competent. L’escalf i la dedicació que m’heu reservat és exemplar. El meu esforç ha estat recompensat.

“Finalment, guardo les millors pensades de vera gratitud per aquest entranyable “poble petit” que se m’ha atansat per compartir fred i patiment, i m’ha escalfat el cor. Les seves paraules i els seus ulls m’han reconfortat pregonament. Encara hi ha amor. Estic amb vosaltres. Moltes gràcies! Allò que fa créixer el meu poble em fa feliç, i em fa fort”.

Aquesta declaració es refereix únicament a la meva persona. La resposta del poble conscient no s’atura. Creix. La vigília de la desfilada de les Forces Armades espanyoles, a les vuit del vespre, el nostre moviment convocà una cadena humana a la Plaça en protesta contra aquella provocativa ostentació de la violència d’Estat. No hi vaig poder assistir. La salut no m’ho permetia. Els que hi foren en restaren fonament colpits. Es formaren tres rotllanes concèntriques al llarg i a l’ample de tota la plaça. Se servaren rigorosament deu llargs minuts de silenci. D’aquesta gesta els mitjans no en feren cap ressò. Altres coses més minses foren recollides a la premsa. Ara el moviment rutlla sense cap dependència respecte al meu gest. Com ha de ser! Jo hi participaré en la mesura en què la salut m’ho permeti. Aquest estiu hi haurà presència destacada del moviment a la Universitat catalana d’Estiu de Prada de Conflent. I per a la tardor s’està dissenyant, a part dels projectes d’extensió, una idea de perllongar col·lectivament un testimoniatge que havia començat individualment, tan necessari per interpel·lar tantes consciències adormides o desinformades en una societat majoritàriament poc solidària.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona, 24 de maig de 2000

Publicació: març de 2017. Revisió juliol de 2017.

Arxiu informàtic de la **FUNDACIÓ RANDA** **LLUÍS M. XIRINACS**
Fotografia de la portada: Josep Delgado

Totes les obres de Lluís Maria Xirinacs sota llicència CC:

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)